

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje i Zelina)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Gradskog muzeja Bjelovar

Glavni i odgovorni urednik: Goran Jakovljević

Tehnički urednik: Željko Vukčević

Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar), Miroslav Klemm (Varaždin), Smiljka Marčec (Čakovec), Rastko Pražić (Kutina) i Antun Stišćak (Koprivnica)

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.

Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik: Gradski muzej Bjelovar

Za nakladnika: Božidar Gerić

Tisak: COLORPRINT Bjelovar

Broj 13 - ožujak 1990.

God. XIII.

Naklada: 900 komada

Naslovna stranica: Keltski novac iz Ribnjačke kraj Bjelovara, 1. st. pr.n.e.

A-990/92

Dio postava povijesnog dijela Zavičajne muzejske zbirke u Garešnici

Zdenci) i metalna (Hercegovac), koje će biti baza za poslijeratnu industrijalizaciju ovog područja. U vezi s tim razvija se radnički i komunistički pokret kao značajan faktor u političkom životu u međuratnom razdoblju.

Garešničko područje, kao dio šire Moslavačke regije imalo je značajno mjesto u razvoju Narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije. Gotovo tokom čitavog rata postojala

je široka slobodna teritorija sa centrom u Podgariću na kojoj su djelovali svi organi vlasti, društveno-političke organizacije, štabovi vojnih jedinica, partizanska bolnica itd. U znak sjećanja na poginule borce Moslavine podignut je u Podgariću veličanstven spomenik, rad Dušana Džamonje, koji je 9. rujna 1967. godine otkrio predsjednik Tito.

Vesna BULATOVIĆ, Etno-muzej Staro selo Kumrovec

Propagandni rad u Spomen parku Kumrovec, odnosno Muzeju "Staro selo"

Do prije dvije, tri godine u Spomen parku Kumrovec, odnosno u Muzeju Staro selo, nije se pridavala veća pažnja propagandi općenito, a u ovom slučaju muzejskoj propagandi. Razlozi za to su slijedeći: prirodni priliv posjetilaca u Kumrovec bio je dovoljno velik, da se smatralo

da nikakva "reklama" nije potrebna, a o nekakvom marketingu da se i ne govori. Također, smatralo se da nije niti "zgodno" da se reklamira Titovo rodno mjesto. Međutim, vremenom je priliv "mase posjetilaca" bitno smanjen, ali na naše zadovoljstvo povećan je

Interes i posjet stručnjaka, općenito ljudi iz srodnih djelatnosti, muzeja itd. Sa smanjenjem broja posjetilaca, naravno smanjeni su i novčani prihodi, te je između ostalog i iz ovih "prozaičnih" razloga rečeno da se trebaju učiniti dodatni naponi u propagiranju sadržaja Kumrovca, tj. Starog sela.

Kao svakako specifičan razlog za cjelovito bavljenje propagandom i promotivnim akcijama je sigurno završena rekonstrukcija i obnova 35 starih "hiža" u Starom selu u kojima su smještene stalne izložbe (etnološke i povijesne, te poseban galerijski prostor za likovne izložbe). Prezentacija ovog jedinstvenog muzeja na otvorenom, prezentacija svih događanja i priredbi tokom godine, bio je imperativ vremena za sustavnim bavljenjem propagandom, ili bolje rečeno "uvođenje marketinga u muzej".

Može se reći da se propagandna djelatnost odvijala u nekoliko pravaca:

- izdavačka djelatnost
- suradnja sa sredstvima javnog informiranja
- gostovanja na drugim područjima
- organizacija priredbi i manifestacija
- suradnja sa muzejima, različitim organizacijama i institucijama.

Naravno, bitan preduvjet za kreiranje propagandnih akcija svakako je kvalitetan propagandni materijal. U našim promotivnim akcijama nastojali smo prezentirati Kumrovec upravo kao interesantnu turističku destinaciju, sa različitim mogućnostima koje nudimo posjetiocu (kulturno povijesno središte, mogućnost održavanja savjetovanja i seminara, mogućnosti bavljenja sportom i rekreacijom, te veći broj kulturnih događanja tokom godine). Propagandni materijal rađen je po segmentima ponude, sa više jezičnih varijanti. Pravilo je također da svaka stalna ili povremene likovne izložbe budu popraćene katalogom.

Za cjelokupni rad i "bavljenje" ovim poslom, neophodna je dobra suradnja i "njegovanje dobrih odnosa sa sredstvima javnog informiranja". Prošla godina može se neskromno reći, zaista je bila dobro "pokrivena" što se tiče informiranja i praćenja pojedinih naših akcija. Pored kontinuirane i

stalne suradnje sa agencijom Tanjug, suradnja je bila značajna i sa "Vjesnikom", "Večernjim listom", objavljeno je više reportaža i napisa u drugim časopisima kao npr. "Školske novine", "Vikend", a posebno značajna suradnja je sa Radio Zagrebom "Zeleni megaherc", noćni program, emisije o kulturi itd.). Svakako, izuzetno značajne bile su i dvije Press konferencije, organizirane u Zagrebu te u Sarajevu na Turističkoj burzi, kao i emisija "Sunčani sat", koja je posvećena turizmu, a bila je emitirana iz Kumrovca.

Posebne pripreme i rad traže gostovanja na pojedinim područjima, radi promocije naših mogućnosti. Gostovanja organiziramo kao interesantno događanje koje se sastoji od izložbi, press konferencija, a po mogućnosti popraćeno je gastronomskom ponudom. Jedno od takvih gostovanja upriličeno je bilo prošle godine na "Sarajevskoj turističkoj burzi". Naravno, da bi sve gore navedeno dobro funkcioniralo, nužan je, da se izrazim tržišnim rječnikom, interesantan proizvod, a po nama to je Staro selo i prateća događanja. Prošle godine održane su pored tradicionalnih manifestacija tokom svibnja, Kumrovečke jeseni kao izuzetna turistička priredba koja se održava u rujnu, te više značajnih likovnih izložbi kao npr: Stahov, Zlatko Prica, Ivan Rabuzin. Po prvi puta organizirali smo i likovnu koloniju koja je održana u rujnu.

Sva ova događanja, sva suradnja sa pojedincima, institucijama i organizacijama svakako da je dala rezultate i daljnji "znanstveni rad" na kreiranju ponude, na sačinjavanju interesantnih programa za sve strukture posjetilaca, obogaćivanje već postojećeg imagea Titovog rodno mjesto i ubuduće će tražiti još veći angažman svih zaposlenih, a poseban posao je pred ekipom za marketing koja je formirana.

Summary

At the beginning of 1980's, after opening the Old Kumrovec Village Museum with Josip Broz Tito's house of birth as its focus, it has become necessary to work on the promotion of new ethnographical and historical exhibitions - in short, Kumrovec now is not only a memorial site dedicated to Josip Broz Tito's life and work, but it has become a unique museum in the

open air with exhibitions that describe various aspects of our peasant's life at the end of the 19th century.

The Veterans' of War and Youth Centre built in 1974 has also provided new convention and entertainment facilities.

The main task of our promotional activities has been to attract as many visitors as possible and to provide necessary conditions to fulfill

their specific requirements. The activities of our museum and the whole Memorial Park have been presented in our mass media in order to establish a new image of Kumrovec not only as a cultural and historical venue, but as an attractive convention, tourist, sport and recreation centre.

Translated by: Ivan Broz

Stjepan HAJDUK, Zavičajni muzej Varaždinske Toplice

Prezentiranje novih znanstvenih rezultata o termalnom vrelu Varaždinskih Toplica

Po koncepciji svojega osnivača i prvog voditelja mr. ph. Josipa Čabriana Zavičajni muzej Varaždinske Toplice prati i prezentira sve dostupne znanstvene spoznaje o starodnevnom naselju i lječilištu Varaždinske Toplice. Ažurnost i efikasnost u tom pogledu iskazana je i 1989. kada su prezentirane nove znanstvene spoznaje o termalnom vrelu – prirodnom čimbeniku i temeljnoj odrednici Varaždinskih Toplica.

Još donedavno u Muzeju davan je primat Gorjanovićevoj teoriji po kojoj je ovdajšnje termalno vrelo nastalo postvulkanskom aktivnošću na sjecištu dvaju velikih rasjeda. Prezentacija ovog bila je više nego skromna: u velikoj dvoetažnoj vitrini, uz ostali geološki, paleontološki i mineraloški materijal vezan uz termalno vrelo, bilo je izloženo i nešto malo eruptivnih tufova.

Međutim, u proljeće 1989. objelodanjen je 2. svezak "Radova" Zavoda za znanstveni rad JAZU Varaždin (Varaždin, 1988.) s raspravom dr. Antuna Šimunića iz zagrebačkog Instituta za geološka istraživanja, pod naslovom "Geološko-tektonska osnova termalno-mineralnih vrela u Varaždinskim Toplicama". Tu je A. Šimunić novim dokazima s geološkog aspekta snažno podupro drugu teoriju, koju je od 1940. zastupao Stanko Miholić: da je vrelo Var. Toplica vadoznog porijekla, nastalo od površinskih voda koje su prodrle u zemljine slojeve.

A. Šimunić razložno zaključuje da se akumulacija, cirkulacija i zagrijavanje termalne vode vrši u slojevima trijaskih dolomita i dolomitiziranih vapnenaca između sjevernih obronaka Kalničkog gorja i južnih obronaka Varaždinsko-topličkog gorja. Ovi slojevi su neotektonskim pokretima savijeni pa se spuštaju na dno sinklinale i penju na tjeme antiklinale. Na kalničkom Ljublju ovi slojevi su erozijom izbili na površinu, a u Var. Toplicama dopiru 20-50 m blizu površine. Naknadnim procesima ovi slojevi dobili su kolektorska svojstva. Po njima voda ponire do oko 1300 m dubine. Mehanizam termalnog vrela zasniva se na spojenim posudama i hidrostatskom tlaku. Da bi voda prešla put koji je zračnom linijom samo oko 5 km, potrebno je najmanje 20.000 godina. Naposljetku, A. Šimunić potpuno anulira Gorjanovićevu teoriju iznoseći činjenicu da su eruptivni tufovi iz Var. Toplica stariji od 25 milijuna godina, dok od nekakve mlađe vulkanske aktivnosti nema ni traga.

Pošto je Šimunićeva rasprava u ZMVT temeljito "prožvakana" i uz konzultacije s meritornim stručnjacima ocijenjena kao izuzetno značajan znanstveni doprinos, prišlo se prezentaciji. Najprije je u tjedniku "Varaždinske vijesti" od 01. 06. 1989. u rubrici "Kultura" objavljen oveci članak popularizatorskog karaktera kao informacija široj javnosti. Iza toga ovaj znanstveni rezultat uključen je u